

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2015 r.

Pomoc publiczna dla przedsiębiorców - zmiany

W dniu 30 kwietnia wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (Dz. U. z 2015 r., poz. 531, dalej „Rozporządzenie”). Powodem wydania Rozporządzenia była konieczność dostosowania polskich przepisów do nowych wytycznych przyjętych przez Komisję Europejską odnośnie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowanych znajdujących się w trudnej sytuacji.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że **Rozporządzenie określa tryb, warunki i formy udzielania pomocy publicznej określonym kategoriom przedsiębiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji ekonomicznej**. Rozporządzenie uchyla przy tym i zastępuje dotychczas obowiązujące rozporządzenie z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorców (Dz. U. z 2014 r., poz. 406). Nowy akt prawny w znacznej części utrzymuje jednak rozwiązania przewidziane w uchylonym rozporządzeniu. W związku z tym, **podobnie jak dotychczasowe przepisy, Rozporządzenie przewiduje udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorcom w postaci pomocy w celu ratowania** (tj. czasowej pomocy mającej umożliwić przedsiębiorcy prowadzenie działalności gospodarczej przez czas niezbędny do dokonania koniecznych analiz oraz opracowania planu restrukturyzacji albo likwidacji) **oraz pomocy w celu restrukturyzacji**. Również tak **jak dotychczas, Rozporządzenie wskazuje, że pomoc udzielana jest przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, na pisemny wniosek przedsiębiorcy** (którego liczne elementy określa Rozporządzenie) **w drodze zawarcia przez ww. ministra umowy z przedsiębiorcą**. Jak pokazała jednak praktyka, dotychczasowe mechanizmy pomocy przedsiębiorcom nie zawsze okazywały się skuteczne. Z uwagi na to, w drodze Rozporządzenia przyjęto szereg zmian w stosunku do regulacji dotychczas obowiązujących. Najistotniejsze z nich zostaną omówione poniżej.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami, udzielenie pomocy publicznej przedsiębiorcy w celu jego ratowania lub restrukturyzacji było uzależnione w każdym przypadku od wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję Europejską takiej pomocy. Średni czas oczekiwania na ww. zatwierdzenie wynosił zaś średnio około kilkunastu miesięcy. Dla wielu jednak przedsiębiorców, którzy znaleźli się w naprawdę trudnej sytuacji, ww. okres oczekiwania na ewentualną pomoc, a tym samym utrzymanie przez ten czas prowadzonej działalności z własnych środków, jest zwyczajnie niemożliwe. Z tego też

względem, dotychczasowe mechanizmy udzielania pomocy publicznej w takich przypadkach mogły okazać się całkowicie nieskuteczne.

Z uwagi na powyższe, Rozporządzenie wprowadza zmiany mające, przynajmniej w odniesieniu do części przedsiębiorców, skrócić okres oczekiwania na otrzymanie pomocy. **Jak stanowi bowiem Rozporządzenie pomoc w postaci tymczasowej pomocy na restrukturyzację oraz pomocy na restrukturyzację są udzielane bez wcześniejszej indywidualnej notyfikacji do Komisji Europejskiej, w przypadku udzielania ich małemu lub średniemu przedsiębiorcy.** Dla udzielenia ww. pomocy bez wcześniejszej notyfikacji wymagane jest jednak także, aby całkowita wielkość udzielonej i wnioskowanej pomocy w celu ratowania, tymczasowej pomocy na restrukturyzację oraz pomocy na restrukturyzację, udzielanej w ramach tego samego procesu restrukturyzacji, nie przekracza równowartości 10 000 000 euro według kursu wskazanego w **Rozporządzeniu**. W pozostałych zaś przypadkach, wymóg każdorazowej notyfikacji do Komisji Europejskiej został utrzymany.

W odniesieniu do powyższego należy ponadto wskazać, że **także powołana tymczasowa pomoc na restrukturyzację jest nową instytucją wprowadzoną przez Rozporządzenie.** Jak wyjaśnia przy tym nowy akt prawny, tego rodzaju pomoc stanowi ograniczoną w czasie pomoc finansową dla małego lub średniego przedsiębiorcy, udzielaną w warunkach, gdy nie jest wymagana wcześniejsza notyfikacja do Komisji Europejskiej. Celem takiej pomocy jest umożliwienie przedsiębiorcy prowadzenia działalności gospodarczej przez czas niezbędny do wdrożenia działań restrukturyzacyjnych prowadzących do przywrócenia przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkutowania na rynku.

Kolejną istotną zmianą wynikającą z Rozporządzenia jest **rozszerzenie katalogu przypadków, w których przedsiębiorcy mogą otrzymać pomoc publiczną.** W tym zakresie warto przypomnieć, że zgodnie z przepisami co do zasady pomoc publiczna może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej, o ile nie zachodzą wskazane w przepisach okoliczności wykluczające możliwość udzielenia takiej pomocy. Rozporządzenie przewiduje zaś, że pomoc w celu ratowania lub w przypadku małego lub średniego przedsiębiorcy tymczasowa pomoc na restrukturyzację może być udzielona, pod pewnymi warunkami, także przedsiębiorcy, który nie znajduje się w trudnej sytuacji, lecz z powodu zaistnienia wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności potrzebuje pilnego wsparcia płynności.

Podsumowując, Rozporządzenie wprowadziło doniosłe zmiany w zakresie udzielania pomocy publicznej przedsiębiorcom, podyktowanych koniecznością dostosowania polskich regulacji do przepisów Unii Europejskiej i wprowadzenia skuteczniejszych rozwiązań, niż dotychczasowe. Najistotniejszą zmianą jest możliwość uzyskania określonych rodzajów pomocy, przez część przedsiębiorców, bez konieczności wcześniejsze indywidualnej notyfikacji zamiaru udzielenia takiej pomocy do Komisji Europejskiej. Jak zakłada przy tym ustawodawca, nowe rozwiązania mają wspomagać szybszy powrót do rentowności i minimalizację ryzyka upadłości przedsiębiorstw. Należy wobec tego mieć nadzieję, że wprowadzone zmiany sprawdzą się w praktyce i przyczynią się do osiągnięcia zamierzonego rezultatu.

W przypadku jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

Niniejsze memorandum ma charakter wyłącznie informacyjny i jest przedmiotem praw autorskich M. Szulikowski i Partnerzy Kancelarii Prawnej.